

Praha:	16. 8. 2022	Městský úřad v Říčanech
Číslo jednací:	095426/2022/KUSK	Odbor výstavby a územního
Spisová značka:	SZ_095426/2022/KUSK	plánování a regionálního rozvoje
Vyřizuje:	Mgr. Darina Hanusková / I. 685	Masarykovo náměstí 53/40
Značka:	OŽP/DH	251 01 Říčany

STANOVISKO K POSOUZENÍ VLIVŮ PROVÁDĚNÍ ÚZEMNÍHO PLÁNU NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1. Název koncepce: Územní plán Senohraby

2. Umístění koncepce: kraj: Středočeský
obec: Senohraby
katastrální území: Senohraby

3. Předkladatel koncepce: Městský úřad v Říčanech
Odbor výstavby a územního plánování a regionálního rozvoje
Masarykovo náměstí 53/40
250 01 Říčany

4. IČ předkladatele: 00240702

5. Zpracovatel koncepce (územního plánu): C.H.S. Praha s.r.o., Osadní 12/311, 170 00 Praha 7

6. Zpracovatel Vyhodnocení SEA: GHC regio s. r. o., Sokolská 541/30, Ing. Aleš Calábek, MBA

7. Zpracovatel Hodnocení NATURA: RNDr. Lukáš Merta, Ph.D., Mrštíkovo náměstí 53, 779 00 Olomouc

II. PRŮBĚH POSUZOVÁNÍ

1. Podstatná úprava územního plánu

Krajský úřad Středočeského kraje jako orgán posuzování vlivů na životní prostředí podle § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb. (dále jen příslušný úřad), na základě předložené podstatné úpravy územního plánu Senohraby v červenci 2022 požadoval ve stanovisku č. j. 131150/2016/KUSK ze dne 05. 08. 2022 zpracovat vyhodnocení vlivů územního plánu Senohraby na životní prostředí (dále jen Vyhodnocení SEA). Požadavek na zpracování vyhodnocení SEA byl vznesen zejména s ohledem na vymezení nových zastavitelných

plach BI61, OM53, OM54, SV57, SV58, DS54. Dalším z důvodů pro zpracování vyhodnocení SEA je to, že příslušný orgán ochrany přírody ve svém stanovisku podle ust. § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů, nevyločil vliv návrhu podstatné úpravy územního plánu Senohraby na EVL Dolní Sázava. Dle ust. § 45h a § 45i zákona č. 114/1992 Sb. je taková koncepce předmětem posouzení podle tohoto ustanovení a posuzuje se tedy dle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.

2. Opakované veřejné projednání

Krajský úřad obdržel od Městského úřadu Říčany dne 6. 4. 2021 oznámení o konání opakovaného veřejného projednání o návrhu územního plánu Senohraby v souladu s § 52 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon).

Návrh územního plánu obsahoval *Vyhodnocení vlivů upraveného návrhu územního plánu Senohraby na udržitelný rozvoj území* včetně části aktualizované verze Vyhodnocení vlivů změny územního plánu Senohraby na životní prostředí (dále jen vyhodnocení SEA) zpracované v lednu 2021 Ing. Alešem Calábekem, MBA, který je podle § 19 zákona č. 100/2001 Sb. držitel autorizace MŽP k posuzování vlivů na životní prostředí a Hodnocení vlivů koncepce dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů zpracované v lednu 2021 RNDr. Lukášem Mertou, Ph.D., který je držitelem příslušné autorizace MŽP.

Dne 25. 07. 2022 obdržel příslušný úřad od Městského úřadu Říčany žádost o vydání stanoviska k posouzení vlivů provádění územního plánu Senohraby na životní prostředí (dále jen Stanovisko SEA) podle ust. § 50 odst. 5 stavebního zákona v souladu s ust. § 10g zákona č. 100/2001 Sb. K žádosti byla přiložena stanoviska uplatněná k návrhu územního plánu dotčenými orgány a připomínky veřejnosti.

III. HODNOCENÍ KONCEPCE

1. Charakter a rozsah koncepce

Územní plán řeší správní území obce Senohraby, které zahrnuje jedno katastrální území – Senohraby. Celková rozloha řešeného území je 342 ha.

Zastavěné území bylo vymezeno na základě platné územní dokumentace – ÚPO Senohraby (1998) s upřesněním po provedení doplňkových průzkumů a rozborů z října 2020 a dle současného stavu katastru území.

Územní plán Senohraby je zpracován v souladu s cíli a úkoly územního plánování tak, jak jsou stanoveny § 18 a 19 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“).

Koncepce rozvoje území návrhu Územního plánu Senohraby vychází ze současného stavu území, jeho dosavadního rozvoje a postavení sídla v rozvojové oblasti OB 1 dle PÚR ČR a ZÚR SK.

Cílem návrhu Územního plánu Senohraby je rozvíjení předpokladů pro dosažení udržitelného rozvoje území, což je podmíněno vytvořením podmínek pro odpovídající hospodářský rozvoj, pro zvyšování soudržnosti obyvatel v území a pro zlepšování životního prostředí. Na základě demografické studie předpokládaného vývoje počtu obyvatel obce je vymezeno odpovídající množství zastavitelných ploch pro bydlení, veřejná prostranství a doplnění občanské vybavenosti. Návrh Územního plánu Senohraby vymezuje zastavitelné plochy v návaznosti na stávající sídelní strukturu a nedochází tak k žádnému vyčleňování nových celků.

Územní plán Senohraby rozvíjí nejen oblasti bydlení, ale zároveň doplňuje potřebnou veřejnou infrastrukturu v podobě občanské vybavenosti a podpory komerčního občanského

vybavení. Snahou návrhu je také podpora malého a středního podnikání v obytných plochách nezbytného pro ekonomickou soběstačnost obce a snížení závislosti na dojížděči za prací do Prahy.

V návrhu územního plánu byly po veřejném projednání nově zařazeny zastavitelné plochy BI61, OM53, OM54, SV57, SV58, DS54.

2. Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů koncepce na životní prostředí z hlediska jejich velikosti a významnosti

Vliv na obyvatelstvo a lidské zdraví

Vlivy na obyvatelstvo v souvislosti se záměry navrženými v ÚP Senohraby mohou vzniknout především v rámci rozvojových ploch v území. Mezi kladné vlivy počítáme možnost rozvoje obce, podmínek pro bydlení a život v území obecně, zlepšení podmínek pro rozvoj drobného podnikání, tvorbu nových pracovních míst a podporu sportovně rekreačních aktivit.

V území se projevuje na západní straně a v západní části zástavby hluková zátěž z komunikace I. třídy I/3 Mirošovice – Benešov. Vysoká intenzita dopravy – 15,9 tisíc vozidel/24 hod. – se možná dočasně zvýší při rozšíření silnice dle ZUR SK (D 051), dokud nebude zprovozněna dálnice D3. ÚP navrhuje výsadbu pásu zeleně ochranné a izolační, při které by byly provedeny i terénní úpravy a osazeny protihlukové stěny. Proti hluku z komunikace I/3 Mirošovice – Benešov se úpravy nenavrhují, protože dopravní zatížení je menší (nárazově vyšší jen ráno a večer – příjezd k nádraží) a také vzhledem k zástavbě v území.

Hluk se naopak snížil modernizací železniční tratě č. 221 Praha – Benešov a provedením protihlukových stěn podél trati.

V území se částečně projevuje i hluk z dálnice D1 (hlukové pozadí v noci), který ale nelze řešit opatřeními na k.ú. Senohraby.

Zdrojem hluku v území je zejména automobilová doprava na hlavní dopravní ose v řešeném území, kterou tvoří komunikace I/3, III/6031 a hluk z provozu železnice.

Uplatněním územního plánu lze očekávat ovlivnění akustické situace oproti stávající stavu generovanými záměry na nových rozvojových plochách. Lze předpokládat, že doprava generovaná těmito navrhovanými plochami bude částečně ovlivňovat akustickou situaci v řešeném území. V případě, že by na plochy výroby a skladování byl umístěn záměr s vysokou obrátkovostí dopravy, bude třeba vliv na akustickou situaci vyhodnotit v konkrétní projektové dokumentaci záměru.

Vliv navržených rozvojových ploch na akustickou situaci lze hodnotit jako přiměřený, v některých lokalitách nevýznamný. U stávající a nově navržené chráněné obytné zástavby v zájmovém území musí být dodrženy hygienické limity dle nařízení vlády č. 272/2011 Sb, v platném znění. V případě realizace záměrů, kde by mohlo dojít k ovlivnění akustické situace, je třeba každý záměr posoudit v konkrétní projektové dokumentaci záměru (územním řízením).

Hluk z provozu a jiných stacionárních zdrojů nelze vyhodnotit bez znalostí konkrétních záměrů. Zhoršení akustické situace v území je nutno předcházet a v rámci dalších stupňů projektových dokumentací navrhnout taková opatření, která zajistí splnění požadovaných hygienických limitů.

V nově navrhovaných výrobních plochách (VO, VS) je investor v navazujícím správním řízení povinen prokázat, že nový záměr negativně neovlivní stavby pro bydlení.

Vliv na biologickou rozmanitost

Vlivy na flóru a faunu na úrovni koncepce územního plánu mohou spočívat především ve vymezení nových zastavitelných území.

V návrhu územního plánu byl rozvoj obce usměrněn tak, aby neměl negativní dopad na zvláště chráněné druhy. Dokumentace SEA, včetně hodnocení vlivů ÚP podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., prověřila, zda plánované využití rozvojových ploch není zjevně v kolizi se zákonnou ochranou zvláště chráněných druhů bioty (viz. § 49 a § 50 zákona č. 114/1992 Sb.) a stanovila podmínky pro využití ploch, kde by mohlo ke kolizi se zvláště chráněnými druhy dojít. Zvýšenou pozornost v tomto směru je třeba věnovat případným rozvojovým plochám, prvkům veřejné technické infrastruktury a rozvojovým plochám veřejné občanské vybavenosti situovaným zejména v nivách vodních toků, v blízkosti vodních ploch a na loukách, kde se mohou nacházet významné biotopy zvláště chráněných druhů nebo procházet významné migrační trasy místních populací obojživelníků.

V rámci ÚP Senohraby je rozšířen a upraven dle provedeného průzkumu systém VKP a ÚSES včetně ploch smíšeného nezastavěného území (plochy NS různého typu). V ÚP je plně respektován nadregionální biokoridor NK 61 Štěchovice – Chraňbožský les včetně ochranného pásma. Památný strom na parcele č. 473/12 je plně respektován. Zastavitelné plochy na okraji sídla, které sousedí s volnou krajinou, jsou nově ohraničeny plochami ochranné a izolační zeleně. Tyto plochy plní především funkci segregáčnické zeleně mezi zástavbou, volnou krajinou a dopravně vytiženými komunikacemi. Je navržena doprovodná zeleň ve formě alejí podél komunikací v krajině.

Realizace konkrétních záměrů v řešené lokalitě, které by vedly ke škodlivému zásahu do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů, je možná pouze za předpokladu předchozího získání souhlasné výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů.

Pro ÚP Senohraby bylo provedeno hodnocení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. Z pohledu hodnocení podle §45i je zásadní skutečností, že všechny rozvojové plochy z návrhu ÚP jsou situovány zcela mimo území EVL Dolní Sázava a nemohou tak přímo ovlivnit území dané EVL ani předměty její ochrany. Prakticky jediný, avšak zásadní potenciální vliv je nepřímý a spočívá v možném ovlivnění kvality vody v Sázavě. Stávající kapacita ČOV není dostatečná pro plánovaný rozvoj obce, a proto je předpokladem pro jeho realizaci rozšíření kapacity EO. Záměr na zkapacitnění ČOV je také součástí návrhu ÚP Senohraby. Na základě provedeného posouzení zpracovatel konstatuje, že hodnocená koncepce – ÚP Senohraby - nemá významný negativní vliv na příznivý stav předmětů ochrany lokalit soustavy NATURA 2000, ani na jejich celistvost.

Vliv na zemědělský půdní fond (ZPF)

Většina celkových záborů ZPF tj. 14,98 ha spadá do V. třídy ochrany ZPF tj. 57,6 %, menší část do záboru ZPF ochrany II. tř. – 40,1 % a do III. a IV. třídy – po 1,15 %, ostatní zábory nejsou součástí ZPF. Pokud vezmeme zábory pouze mimo zastavěné území tj. 9,44 ha, tvoří plochy V. třídy 69,8 %, menší část plochy II. třídy 28,4 % a plochy ve III. třídě ochrany 1,8 %.

Největší rozvojové plochy jsou umístěny na plochách s nejnižší bonitou. ÚP navrhuje větší soustředění nové zástavby ke stávajícímu zastavěnému území a zároveň zmenšuje výběžky nově zastavitelných ploch do ploch ZPF oproti platnému ÚP. Tím se udrží větší celistvost ploch ZPF a jejich obhospodařovatelnost.

Zábory ZPF II. třídy ochrany jsou pouze dva. Z toho plocha VD51 – Drobná a řemeslná výroba tvoří proluku mezi zastavěným územím obce, ze dvou stran sousedí s obytnou zástavbou, z jedné strany se stávající plochou drobné výroby a severní hranici tvoří komunikace I/3. Plocha je minimální – 0,37 ha a vzhledem ke své poloze mezi ul. U dálnice a silnicí I/3 v zástavbě obce je i těžko ekonomicky využitelná pro zemědělskou výrobu.

Lokalita **OM52** (občanská vybavenost) je ponechána jako jediná větší plocha v katastrálním území Senohraby pro vznik pracovních příležitostí. Vzhledem k charakteru převažující rekreační a obytné zástavby, atraktivnímu a ekologicky významnému území (dva regionální biokoridory, regionální biocentrum, hranice EVL Dolní Sázava) a morfologii terénu se zde jinak nenachází plochy pro vznik pracovních příležitostí (výrobní a komerční plochy), což požaduje ZÚR SK pro snížení vyjíždky za prací a tím snížení nároku na příměstskou dopravu v regionu. Návrh nového územního plánu upravuje nedostatek platného ÚP z hlediska veřejného zájmu obce, ORP i kraje ve smyslu stabilizace a rozvoje místního ekonomického potenciálu území bez nároků na vyšší kapacity veřejné infrastruktury a s velmi kladným dopadem do sociálního pilíře území.

Pozemek **OM52** je nyní mezi čtyřmi komunikacemi: I/3, výjezd z křižovatky na Pětihosty a Senohraby, silnice III/3552 do Mirošovic a Hlavní ulicí (vjezd z I/3 do Senohrab). Plocha je na východní straně omezena vzrostlou izolační a ochrannou zelení komunikace I/3. V současné době nejsou do ní upraveny žádné vjezdy a dle údajů katastru se jedná v celé ploše o trvalý travní porost, plocha není intenzivně zemědělsky využívána. O kvalitě půdy existují pochybnosti, protože úhlopříčně přes lokalitu vedla původní cesta, později asfaltová silnice do Pětihost. Na území byla při výstavbě dálnice D1 betonárka, která byla později zahrnuta zeminou. Vzhledem k rozloze a ohraničení území nedochází k narušení uceleného honu (lánu). Investice v půdě (meliorace) jsou pouze v 1/3 plochy a jejich stáří je přes 20 let (dle místních údajů). Z výše uvedených důvodů a při rozloze meliorace pouze cca 1,15 ha nedochází k žádnému zásadnímu nebo velkému zásahu do ploch v řešeném území ÚP Senohraby.

ÚP celkově zmenšil zastavitelné plochy obce oproti ÚPO 2001, přestože Senohraby patří do rozvojové oblasti OB 1 Metropolitní rozvojová oblast Praha a rozvojové osy OS 5a Rozvojová osa Praha – Jihlava (podél D1) dle PÚR ČR a ZÚR SK. Oblast ORP Říčany je druhou největší rozvojovou oblastí přiléhající k hl. m. Praze (po ORP Černošice). ÚP předpokládá rozvoj obce, ale se zachováním přírodního a krajinného prostředí, není upřednostňován rozvoj obytné zástavby, ale spíše chybějící občanské vybavenosti a dopravně technického zázemí. ÚP snižuje o 2,16 ha plochy pro bydlení a výrobu právě s ohledem na zachování přírodního a krajinného rázu a s tím spojeným zachováním zemědělských ploch. Tím je splněna jedna ze základních podmínek zadání ÚP, tj. neextenzivní rozvoj území sídla.

Pro zmírnění účinků eroze je navržena kombinace technických (protierozní meze), organizačních (zatravnění) a agrotechnických (protierozní technologie pěstování plodin) protierozních opatření, příp. pouze organizačních opatření, která výrazně omezí škodlivé působení povrchového odtoku.

Nejvíce ohrožené pozemky jsou navrženy k zatravnění (NZ-T51), zde budou uplatněna další protierozní opatření technického charakteru (např. záchytné svodné příkopy, protierozní meze).

Na půdních blocích v lokalitě Na Jablonce, Na Vršku, Na Plácku je vyloučeno pěstování širokořádkových plodin, ale zároveň se doporučuje při pěstování úzkořádkových plodin používat protierozní technologie (vrstevnicové obdělávání, setí do mulče, mělké zpracování půdy, apod.).

Mezi protierozní opatření je možno zařadit i ochrannou / izolační zeleň – pásy zeleně po obvodu zastavitelné plochy navržené ke zmírnění účinků nátoků vod z polí z vyšší oblasti. Tyto pásy budou mít jak funkci ochrannou, tak i retenční. Jedná se o plochy ZO51, ZO52, ZO53, ZO54, ZO55, ZO56, ZO57, ZO58, ZO59, ZO60.

Vlivy na vodu

Pitná voda: Obec Senohraby má vybudovaný veřejný vodovod. Vodovod je napojený na vodojem Peleška, který je zásobovaný přivaděčem pitné vody ze Želivky (přivaděč Javorník - Benešov) přes vodojem Dub (Čtyřkoly) do vodojemu Peleška.

Zdroj má zaručenou stálou kvalitu a dostatečné množství vody pro uvažovaný rozvoj obce. Vlastníkem vodovodních řadů je obec Senohraby. Provozovatelem vodovodů a VDJ Peleška je VHS Benešov.

Místní vodovod pro obec Senohraby je realizován na 90 % zastavěného území obce. Zbytek nenapojeného území je zásoben z vlastních studní. Vzhledem k velkým výškovým rozdílům je území rozděleno na tři tlaková pásma.

Nové vodovodní řady pro novou zástavbu budou prováděny postupně v návaznosti na výstavbu v uvažovaných lokalitách. Před napojením nových ploch je nutno posoudit profily stávajících rozvodných řadů, na které budou nové lokality napojeny. Nově budou také napojeny stávající chaty (cca 30 objektů), které budou převedeny na RD. Stávající chatové oblasti nebudou nově připojovány na veřejný vodovod. Zůstanou zásobovány z místních zdrojů.

Odpadní vody splaškové: Převážná část obce Senohraby bude napojena na splaškovou kanalizaci, která bude přivedena na ČOV. Nová zástavba (včetně administrativního zázemí výroby) a chaty, které budou převedeny na RD mají povinnost být napojeny na splaškovou kanalizaci.

Na splaškovou kanalizaci nebudou napojeny plochy označené v ÚP jako RI (stávající chatová zástavba). Plocha OM 52 může být napojena na splaškovou kanalizaci jen při dostatečné kapacitě ČOV, jinak bude likvidace splaškových vod řešena samostatně.

Při předpokládaném rozvoji území bude nutno stávající ČOV Senohraby rozšířit a intenzifikovat, s čímž návrh ÚP počítá. Nová kapacita ČOV má činit celkem 3 400 EO (navýšení o 1 200 EO). Plánované rozšíření bude provedeno v místě stávající ČOV na obecních pozemcích. V prostoru ČOV je dostatek místa pro její případné rozšíření. Zastavitelnou plochu rozšířené ČOV v návrhu ÚP představuje plocha TI51. Intenzifikace a rozšíření ČOV musí být dle návrhu ÚP navržena tak, aby jakost čištění odpadních vod vypouštěných do vodoteče byla v souladu s platnými předpisy.

Cílem intenzifikace a rozšíření stávající ČOV je vypouštět do Mnichovického potoka opravdu kvalitně vyčištěnou odpadní vodu, protože níže po toku po zaústění do Sázavy se nachází EVL Dolní Sázava. Odpadní voda z ČOV by neměla negativně ovlivňovat kvalitu vody v Sázavě

Ovlivnění odtokových poměrů: U všech nemovitostí je nutné upřednostnit zasakování dešťových vod ze střech a zpevněných ploch na vlastním pozemku. Pokud zasakování, z důvodu nepříznivých hydrogeologických podmínek, nebude možné, bude nutné navrhnout retenční nádrže s postupným odtokem vod do drenážních těles.

Nové komunikace a plochy budou přednostně řešeny s povrchy umožňujícími alespoň částečné zasakování a se zasakováním v jímkách, podélných vsakovacích žlabech při kraji ploch, atd.

V případě zaústění dešťových vod ze zpevněných ploch a komunikací (pojezdy a stání dopravních prostředků) do vodoteče nebo při jejich zasakování do terénu, budou na kanalizacích osazeny odlučovače ropných látek.

Z hlediska splachů bylo vyhodnoceno erozní působení na svažitých pozemcích ZPF a bylo navrženo zatravnění a nové meze v oblasti Na Plácku.

Byly identifikovány dvě oblasti s výraznou konfigurací terénu, kde bylo navrženo vybudování retenční (akumulační) nádrže dešťových (přivalových) vod jako opatření pro zvýšení retence území. Pro oblast mezi Ježovem a hotelem S.E.N. byla retenční nádrž umístěna na ploše VV 51 v lokalitě ul. U Transformátoru. Pro oblast Žlábky - Vávrův palouk byla retenční nádrž umístěna na ploše VV 52.

Vlivy na ovzduší

Z hlediska emisní zátěže se v území nevyskytují velké a střední zdroje REZZO 1 a REZZO 2 ani nejsou navrhovány. Malé zdroje REZZO 3 jsou zejména domácí topeniště, pokud příkon kotle nepřesáhne 0,3 MW. Hlavním zdrojem znečištění ovzduší v obci bylo vytápění kotli na tuhá paliva, dnes již z valné části nahrazeno plynovým event. elektrickým vytápěním. Objevují se v nové zástavbě také alternativní zdroje (různá tepelná čerpadla, fotovoltaika atp.). Přesto částečným zdrojem znečištění v Senohrabech je vytápění na tuhá paliva (uhlí, dřevo, jiné nevhodné materiály) zejména ve starších RD a chatách, které přináší znečištění ovzduší v podzimních a zimních měsících. ÚP proto navrhuje rozvoj inženýrských sítí (plyn, elektrika) a využití alternativních zdrojů energie. Částečně ovlivňuje kvalitu ovzduší také průjezd automobilové dopravy po komunikaci III. třídy III/6031 z Pětihost k železničnímu nádraží Senohraby a dále do Hrusic.

Biologické znečištění ovzduší je dosud okrajově sledovanou problematikou. Způsobují ho alergenní látky biologického původu tvořící tzv. aeroplankton, který je součástí vzdušného aerosolu (mikroorganismy, semena a pyly, spory, bakterie, roztoči, kvasinky, mikromycety atd.). Biologické znečištění ovzduší je původcem vzniku stále rostoucích alergických onemocnění, a to zejména u dětské populace.

Znečištění ovzduší, např. pylovými zrny, se projevuje prakticky v celém vegetačním období a úzce souvisí s využitím území, s rozšiřováním plevelů a ruderalních společenstev, zavlečených rostlinných druhů apod.

Vlivy na krajinu

ÚP Senohraby zároveň s návrhem zastavitelných ploch počítá s rozvojem veřejné infrastruktury pro bydlení. Všechny nové plochy zástavby navazují přímo na stávající zástavbu nebo vyplňují proluky, nejsou navrhovány žádné segregované lokality. Krajina není fragmentována, veškerá zástavba je soustředěna do obce. Výjimku tvoří plochy pro smíšenou a drobnou výrobu, které jsou nově umístěny na západní straně obce mezi komunikace I/3 a III/6301, aby se snížila vyjíždka za prací a byly vytvořeny chybějící pracovní příležitosti v místě bydliště. Na řešeném území se nenachází nevyužívané skladové, výrobní, dopravní ani jiné plochy. ÚP zachovává ráz obce dříve zcela rekreačního charakteru, nyní smíšeného rekreačního a trvalého bydlení.

V ÚP jsou důsledně chráněny všechny prvky ÚSES, Natura 2000, lesní porosty a vodní toky včetně údolí. Rekreační potenciál území je plně zachován včetně využití řeky Sázavy pro vodáky, přírodní koupaliště a tábořiště.

Stávající rozmanitost kulturní krajiny je zachována ve smyslu soustředění zástavby do jednoho stávajícího sídla, zachování volných ploch zemědělské výroby a ucelených ploch lesů, ale i drobných přírodních a rekreačního využití území. Stabilita je doplněna novou občanskou vybaveností, novými plochami pro vznik pracovních míst a úpravami a zkapacitněním technické a dopravní infrastruktury.

Jsou zachovány regionální biokoridory RK 1287 a RK 1288, je zpřesněno vymezení regionálního biocentra Hláska (RC 964) a je plně respektován prvek Natury 2000 – EVL CZ 0213068 „Dolní Sázava“. Pouze minimálně zasahuje do území nadregionální biokoridor NK-61 Štěchovice – Chraňbožský les, který není řešením ÚP nijak ovlivněn. Bylo doplněno vymezení lokálních biokoridorů a místní ÚSES byl doplněn interakčními prvky. Všechny stávající VKP jsou plně zachovány, ÚP nezasahuje do lesních porostů.

Vlivy na hmotné statky a kulturní dědictví

Pro svoje architektonické řemeslné hodnoty mimo zapsané kulturní památky (zřícenina Hradu Zlenice, Votočkova vila od Otakara Novotného) je potřeba zachovat bez dalších úprav neorenesanční, neobarokní, secesní, neoklasicistní a funkcionalistické vily (č.p. 56, 57, 60, 62, 67, 69, 128, 174), zachovalou původní zástavbu malých statků (č.p. 6, 9) a drobné architektonické prvky na původní návsi na parcele č. 473/12 u památného stromu,

tj. zvonička, kamenný a kovový kříž. Důležitým a charakteristickým objektem je neoklasicistní nádražní budova č.p. 48. Z novější zástavby je přínosem kaplička na ul. Hlavní (parcelsa č. 938).

Územní plán Senohraby chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Ochrana těchto hodnot je promítnuta zejména do podmínek pro využití ploch. Zastavitelné plochy byly vymezeny s ohledem na potenciál rozvoje území a míru využití zastavěného území.

Vyhodnocení NATURA:

Důvodem předloženého posouzení vlivu územního plánu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle ust. § 45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. je navržený rozvoj v území, který zasahuje do území EVL Dolní Sázava. Území obce Senohraby se nachází v části povodí řeky Sázavy, kde je tok řeky Sázavy součástí evropsky významné lokality CZ0213068 Dolní Sázava. Předmětem ochrany jsou hořavka duhová (*Rhodeus sericeus amarus*) a velevrub tupý (*Unio crassus*), druhy citlivé na jakost vody v toku.

Návrh územního plánu Senohraby byl předmětem posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen SEA), jehož součástí bylo rovněž hodnocení vlivů územního plánu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti podle ust. §45i odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále též jen naturové hodnocení) již při zadání. V rámci naturového hodnocení byla identifikována jako dotčená evropsky významná lokalita CZ0213068 Dolní Sázava (dále též je EVL Dolní Sázava). V rámci naturového hodnocení předmětného územního plánu byla shledána potenciální možnost ovlivnění EVL Dolní Sázava prostřednictvím dopadu navrhovaného rozvoje v obci Senohraby na kvalitu vody v řece Sázavě v důsledku nárůstu objemu splaškových vod a navýšení kapacity stávající čistírny odpadních vod o cca 1200 EO. V závěru naturového hodnocení bylo konstatováno, že předmětná koncepce nebude mít významný negativní vliv na příznivý stav předmětů ochrany a celistvost EVL Dolní Sázava. V případě hořavky duhové byl s ohledem na nároky tohoto druhu na kvalitu vody vliv koncepce vyhodnocen jako nulový, tj. bez vlivu. V případě velevruba tupého hodnotitel nepředpokládal dosažení významně negativního vlivu u předložené koncepce a odhadoval, že se vliv na velevruba tupého může pohybovat v rozmezí od mírně negativního až po mírně pozitivní, v závislosti na konkrétním řešení zkapacitnění čistírny odpadních vod. V rámci naturového hodnocení byla ke snížení či předcházení možnosti negativních dopadů koncepce na EVL Dolní Sázava (zejm. na předmět ochrany velevrub tupý) navržena adekvátní opatření.

Podstatná úprava ÚP

Upravený návrh územního plánu po podstatné úpravě **obsahuje nové změny ve využití území, které mohou generovat další nárůst objemu odpadních vod.** V rámci dříve předloženého návrhu územního plánu byly kvantifikovány požadavky na veřejnou infrastrukturu v oblasti nakládání s odpadními vodami na 3326 EO a koncepce veřejné infrastruktury obsahovala požadavek na intenzifikaci a zkapacitnění stávající čistírny odpadních vod na 3400 EO. Z údajů v předloženém upraveném návrhu územního plánu, **orgán ochrany přírody neměl jistotu, zda zbývající disponibilní kapacita ČOV (po zkapacitnění) - 74 EO bude dostatečná pro nově navrhované využití ploch umožňujících bydlení, ubytování či jinak generující splaškové odpadní vody. Proto orgán ochrany přírody nemůže, vztáhnout výsledek dříve provedeného „naturového hodnocení“ k aktuálně předloženému upravenému návrhu územního plánu.** Předložený upravený návrh územního plánu obsahuje novou výstavbu několika rodinných domů a zejména pak plochy občanského vybavení pro rozvoj hotelu SEN, včetně rozšíření ubytovací kapacity a služeb (wellnes, fitness, saunu, apod.).

Pro ÚP Senohraby bylo provedeno hodnocení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb. a ze závěrů hodnocení vyplývá:

Z pohledu hodnocení podle §45i je zásadní skutečností, že všechny rozvojové plochy z návrhu ÚP jsou situovány zcela mimo území EVL Dolní Sázava a nemohou tak přímo ovlivnit území dané EVL ani předměty její ochrany. Prakticky jediný, avšak zásadní potenciální vliv je nepřímý a spočívá v možném ovlivnění kvality vody v Sázavě. Stávající kapacita ČOV není dostatečná pro plánovaný rozvoj obce, a proto je předpokladem pro jeho realizaci rozšíření kapacity EO. Záměr na zkapacitnění ČOV je také součástí návrhu ÚP Senohraby.

U **hořavky duhové** se nepředpokládá negativní ovlivnění její populace v souvislosti s rozšířením kapacity ČOV. I při navýšení kapacity ČOV, s dodržением limitů hodnot parametrů vody na odtoku z ČOV, zůstanou koncentrace rozhodujících látek v řece Sázavě pod limitními hodnotami pro tento druh ryby. Hořavka je reprodukčně vázána na přítomnost velkých mlžů (škeblí a velevrubů), do jejichž lastur klade své jikry. Vitalita její populace je proto závislá také na stavu populací velkých mlžů. Podle dostupných údajů se **v úseku dolní Sázavy vyskytuje kromě velevruba tupého v početné populaci také škeble říční a velevrub malířský**. Nároky těchto dvou druhů velkých mlžů na kvalitu vody jsou obecně nižší. V souvislosti s plánovaným rozšiřováním ČOV Senohraby nelze předpokládat negativní dopad na populace těchto druhů velkých mlžů, a proto lze také vyloučit nepřímý vliv na populaci hořavek.

Poněkud odlišná je situace v případě hodnocení vlivů na populaci **velevruba tupého**, jehož nároky na kvalitu vody jsou vyšší než v případě hořavek. Zejména v parametru dusičnanový dusík se zájmový úsek Sázavy nachází již dnes na hranici ekologických nároků druhu. Navýšení kapacity ČOV však nemusí nutně znamenat zhoršení kvality vody v Sázavě na profilu pod vyústěním vod z ČOV, jelikož modernizací ČOV může zároveň dojít ke snížení koncentrací zbytkového znečištění. K přesnému posouzení tohoto dílčího vlivu však v současnosti chybí informace o technických parametrech rozšířené ČOV, o použitých technologiích i předpokládaných hodnotách zbytkového znečištění. Z tohoto důvodu bylo nutno vliv vyhodnotit v kategorii ? - vliv nelze vyhodnotit. Předpokládaná míra vlivu u velevruba se pohybuje v rozmezí od -1 po +1. Mírně negativní vliv je očekáván v případě pouhého navýšení kapacity ČOV se zachováním stávající účinnosti čištění. Naopak mírně pozitivní vliv se předpokládá v případě významné modernizace technologie čištění (např. denitrifikace, terciární stupeň čištění apod.). Územní plán Senohraby.

Na základě provedeného posouzení zpracovatel konstatuje, že hodnocená koncepce – ÚP Senohraby - nemá významný negativní vliv na příznivý stav předmětů ochrany lokalit soustavy NATURA 2000, ani na jejich celistvost.

Z vyhodnocení vlivů na životní prostředí vyplývá, že návrh ÚP Senohraby bude mít ve většině ukazatelů srovnatelné vlivy na životní prostředí jako varianta nulová (další rozvoj obce dle stávajícího územního plánu).

Celkově lze konstatovat, že hodnocený návrh ÚP Senohraby je za podmínky splnění opatření proveditelný a akceptovatelný.

3. Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popř. kompenzaci nepříznivých vlivů koncepce na životní prostředí

Na základě vyhodnocení vlivů na životní prostředí byla navržena opatření pro předcházení, snížení nebo kompenzaci všech zjištěných nebo předpokládaných závažných záporných vlivů na životní prostředí, uvedená v kapitole 8 na str. 128 Vyhodnocení SEA. Navržená opatření byla převzata do Stanoviska SEA. Do Vyhodnocení SEA byla také převzata zmírňující opatření, která vplynula z naturového hodnocení.

4. Varianty

Územní plán Senohraby byl navržen, zpracován a posouzen v jedné variantě.

IV. STANOVISKO

Na základě předloženého návrhu územního plánu včetně vyhodnocení vlivů na životní prostředí a vyjádření k němu uplatněných

v y d á v á

Krajský úřad Středočeského kraje, Odbor životního prostředí a zemědělství, jako příslušný úřad podle ust. § 20 písm. b) a § 22 písm. d) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších předpisů v souladu s § 10g cit. zákona, z hlediska přijatelnosti vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví

s o u h l a s n é s t a n o v i s k o

k posouzení vlivů provádění

územního plánu Senohraby

na životní prostředí.

V rámci navazujícího stupně řešení územního plánu a navazujících samostatných správních řízení bude kromě níže uvedených požadavků a doporučení v plném rozsahu zajištěn systém limitů a regulativů, vyplývajících z obecně závazných zvláštních právních předpisů.

Pro fázi vydání a uplatňování ÚP Senohraby se navrhuje následující požadavky:

A) z hlediska vyhodnocení SEA

Opatření pro ochranu zdraví před nepříznivými účinky hluku

- Ve všech plochách zastavitelných a zastavěných v blízkosti nebo v ochranném pásmu komunikace I. a III. třídy musí být prokázáno při návrhu výstavby nebo změnách dokončených staveb dodržení hlukových limitů uvnitř i vně staveb v chráněných prostorech. Prokázání splnění bude doloženo hlukovou studií a případným návrhem protihlukových opatření v dalších stupních dokumentace konkrétních záměrů. Pokud ani s navrženými protihlukovými opatřeními nebudou splněny limity hluku v chráněných prostorech, nebude zástavba tohoto druhu realizována. Pokud bude nutné protihluková opatření realizovat, hradí je a zajišťuje stavebník na své náklady.
- V případě, že by na plochy výroby a skladování, případně na plochy smíšené výrobní byl umístěn záměr s vysokou obrátkovostí dopravy, bude třeba vliv na akustickou situaci vyhodnotit v rámci povolovacích procesů těchto záměrů.
- V ÚP Senohraby jsou navrženy plochy ochranné a izolační zeleně (ZO) - vytvoření kompaktní bariéry izolačního pásu zeleně s vysokou funkční účinností k eliminaci negativních vlivů. Jedná se o liniové a plošné výsadby mezi obytnou zástavbou a zdroji prachu a hluku (např. zemědělská výroba, doprava aj.). Založena bude souvislá, víceetážová výsadba listnatých stromů a keřů; dominantní postavení bude mít zeleň střední kategorie, doplněná

vysokou zelení (rychlerostoucí a kosterní). Celkem je navrženo 2,95 ha ochranné zeleně.

Opatření pro ochranu krajiny a biologické rozmanitosti

- Při předpokládaném rozvoji území obcí Senohraby a Hrusice bude nutno stávající ČOV Senohraby rozšířit a intenzifikovat. Pokud bude dosaženo předpokládaného navýšení dle výhledu, bude nutné zvětšení kapacity ČOV na 3.400 EO (navýšení o 1.200 EO). Intenzifikace ČOV je podmínkou rozvoje sídla, a to i z důvodu zamezení negativního ovlivnění předmětů ochrany EVL Dolní Sázava.
- Součástí rozšiřování kapacity ČOV bude její modernizace za využití nejlepších dostupných technologií. Ta by měla zahrnovat i terciární stupeň čištění, případně další technologie, snižující koncentrace všech forem dusíkatých látek v odpadní vodě. Při návrhu použitých technologií bude nutné zohlednit známé nároky velevruba tupého i hořavky duhové na kvalitu vody.
- Záměr na zkapacitnění ČOV, případně modernizace její technologie bude opět vyhodnocen v režimu §45i, a to na základě relevantních technických údajů o kapacitách a parametrech ČOV, tedy nejlépe ve fázi budoucí existující projektové dokumentace s provedenými hydrotechnickými výpočty. Skutečný dopad modernizované a dostatečně kapacitní ČOV na kvalitu vody v Sázavě bude nutné doložit přesnými výpočty (pomocí směšovacích rovnic) na základě znalosti vstupních dat, mezi které patří zejména množství a kvalita čištěných odpadních vod, účinnost čištění a použité technologie.
- Pro zachování krajinného rázu i rekreačního potenciálu území jsou nejdůležitější les Hláska (nadregionální biocentrum RC 964) a údolí Mnichovky a Sázavy (evropsky významná lokalita EVL Natura 2000 – Dolní Sázava). Tato území budou plně zachována bez jakéhokoliv nového funkčního využití.
- Zástavba obce stávající a navrhovaná je na přechodu do volné krajiny doplněna izolační a segregáční zelení (ZO), jejíž výsadba u nové zástavby je podmínkou pro její realizaci.
- Zeleň ve volné krajině realizovat dřevinami zajišťujícími dostatečnou, přírodě blízkou druhovou pestrost. V druhové skladbě budou zastoupeny vesměs domácí dřeviny, geograficky původní, v každém případě vhodné pro dané stanovitě.
- Vysadit obvodovou zeleň kolem objektů výroby a skladování s cílem začlenit hmotově výrazné výrobní objekty do krajiny.
- Před stavebním využitím ploch DS53 a SV58 bude proveden zoologický průzkum, na základě výsledků tohoto průzkumu bude respektována ochrana zvláště chráněných druhů.
- Při využití ploch DS53 a SV58 ustanovit biologický dozor stavby, aby výsadbové plány a projekční úpravy prostoru byly odladěny také z biologického hlediska. Biologický dozor stavby by měl být prováděn odborně způsobilou osobou příslušného zaměření.

Opatření pro ochranu půdy a horninového prostředí

- Pro zmírnění účinků eroze je navržena kombinace technických (protierozní meze), organizačních (zatravnění) a agrotechnických (protierozní technologie pěstování plodin) protierozních opatření, příp. pouze organizačních opatření, která výrazně omezí škodlivé působení povrchového odtoku.
- Nejvíce ohrožené pozemky jsou navrženy k zatravnění (NZ-T51, NZ-T52), zde budou uplatněna další protierozní opatření technického charakteru (např. záchytné svodné příkopy, protierozní meze).
- Na půdních blocích v lokalitě Na Jablonce, Na Vršku, Na Plácku je vyloučeno pěstování širokořádkových plodin, ale zároveň se doporučuje při pěstování úzkořádkových plodin používat protierozní technologie (vrstevnicové obdělávání, setí do mulče, mělké zpracování půdy, apod.).

- Mezi protierozní opatření je možno zařadit i ochrannou / izolační zeleň – pásy zeleně po obvodu zastavitelné plochy navržené ke zmírnění účinků nátoků vod z polí z vyšší oblasti. Tyto pásy budou mít jak funkci ochrannou, tak i retenční. Jedná se o plochy ZO51, ZO52, ZO53, ZO54, ZO55, ZO56, ZO57.

Opatření pro ochranu vod

- Při předpokládaném rozvoji území obcí Senohraby a Hrusic bude nutno stávající ČOV Senohraby rozšířit a intenzifikovat. Pokud bude dosaženo předpokládaného navýšení dle výhledu, bude nutné zvětšení kapacity ČOV na 3.400 EO (navýšení o 1.200 EO). Intenzifikace ČOV je podmínkou rozvoje sídla, a to i z důvodu zamezení negativního ovlivnění předmětů ochrany EVL Dolní Sázava.
- Součástí rozšiřování kapacity ČOV bude její modernizace za využití nejlepších dostupných technologií. Ta by měla zahrnovat i terciární stupeň čištění, případně další technologie, snižující koncentrace všech forem dusíkatých látek v odpadní vodě. Při návrhu použitých technologií bude nutné zohlednit známé nároky velevruba tupého i hořavky duhové na kvalitu vody.
- Systém odvodnění řešených ploch, včetně návrhu zasakování, příp. retence, v rámci projektové dokumentace pro ÚR jednotlivých záměrů, doložit autorizovaným hydrotechnickým výpočtem. Při posuzování odtoku je nutno postupovat v kontextu širšího území.
- Prvky odvodnění z ploch potenciálně znečištěných látkami ohrožujícími kvalitu vod budou odvodněny přes odpovídající čistící zařízení.

Opatření pro ochranu ovzduší

- U ploch areálů výroby je nutno zachovat stávající zeleň mající ochranný / izolační charakter, zejména vůči obytné zástavbě. Záměry v nově navrhovaných plochách, které by mohly negativně ovlivnit ovzduší, musí v navazujících řízeních prokázat, že negativně neovlivní stavby pro bydlení.
- Pro snížení erozních účinků větru, resp. snížení druhotné prašnosti v území, je územním plánem nevrženo založení liniové zeleně podél komunikací. Tato zeleň bude mít funkci ochrannou, ale i krajinnotvornou a ekostabilizační.
- Při povolování staveb prověřit možnost realizace záměrů, které by mohly mít vliv na imisní situaci v území (např. dopravní stavby), rozptylovými studii s návrhy konkrétních opatření.
- U záměrů, které mohou zvyšovat prašnost, je třeba přijmout opatření k minimalizaci tohoto negativního vlivu (např. zelené pásy podél komunikací, izolační zeleň na plochách výroby a skladů).

Opatření pro ochranu hmotných statků a kulturního dědictví

- ÚP zachovává různorodost zástavby, původní historické jádro obce, vilová zástavba z 1. poloviny 20. století, zástavba solitárními RD z 20. a 21. století, rekreační (chatové) osady, transformované území rekreačních objektů na trvalé bydlení a trampské osady.

B) z hlediska vyhodnocení NATURA

Zvláště chráněné rostliny a živočichové:(pro fázi uplatňování ÚP):

- Před stavebním využitím ploch DS53 a SV58 bude proveden zoologický průzkum, na základě výsledků tohoto průzkumu bude respektována zákonná ochrana zvláště chráněné bioty, případně bude zajištěn biologický dozor stavby odborně způsobilou osobou příslušného přírodovědného zaměření.

Natura (pro fázi vydání a uplatňování ÚP):

- Realizace návrhových ploch z návrhu ÚP Senohraby by měla být jednoznačně podmíněna modernizací a zkapacitněním ČOV, a to nejpozději v době, kdy dojde k naplnění kapacity ČOV v počtu připojených EO. V žádném případě nelze připustit zhoršení kvality čištěných odpadních vod odcházejících z ČOV do recipientu a následně do řeky Sázavy.
- Součástí rozšiřování kapacity ČOV by měla být její modernizace za využití nejlepších dostupných technologií. Ta by měla zahrnovat i terciární stupeň čištění, případně další technologie, snižující koncentrace všech forem dusíkatých látek v odpadní vodě. Při návrhu použitých technologií bude nutné zohlednit známé nároky velevruba tupého i hořavky duhové na kvalitu vody.
- Záměr na zkapacitnění ČOV, případně modernizaci její technologie je doporučeno znovu vyhodnotit v režimu §45i, a to na základě relevantních technických údajů o kapacitách a parametrech ČOV, tedy nejlépe ve fázi budoucí existující projektové dokumentace s provedenými hydrotechnickými výpočty. Skutečný dopad modernizované a dostatečně kapacitní ČOV na kvalitu vody v Sázavě bude nutné doložit přesnými výpočty (pomocí směšovací rovnic) na základě znalosti vstupních dat, mezi které patří zejména množství a kvalita čištěných odpadních vod, účinnost čištění a použité technologie.

Zároveň Krajský úřad upozorňuje na ustanovení § 10g odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., podle kterého bez stanoviska ke koncepci nemůže být koncepce schválena. Dále je **schvalující orgán povinen** zohlednit požadavky a podmínky vyplývající ze stanoviska ke koncepci, popřípadě pokud toto stanovisko požadavky a podmínky obsahuje a do koncepce nejsou zahrnuty nebo jsou zahrnuty jen z části, je schvalující orgán povinen svůj postup odůvodnit. Schválenou koncepcí je povinen zveřejnit včetně prohlášení dle § 10g odst. 5 cit. zákona. Dále je schvalující orgán povinen zajistit sledování a rozbor vlivů schválené koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví v souladu s § 10h cit. zákona.

Toto stanovisko není závazným stanoviskem ani rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

Ing. Simona Jandurová
vedoucí odboru životního prostředí
a zemědělství